

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

MOL-R1_1P-072

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA LITEWSKIEGO

MAJ
ROK 2007

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 15 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
60 punktów

Część I – 15 pkt
Część II – 45 pkt

Życzymy powodzenia!

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

CZEŚĆ I – ROZUMIENIE CZYTANEGO TEKSTU

Atidžiai perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Atsakinėkite savo žodžiais. Visi klausimai susiję su tekstu.

Giedrė Butkienė, Albina Kepalaitė, *Valios svarba bręstant asmenybei*

Valios sąvoka

1. Daugeliui žmonių valios sąvoka asocijuojasi su mąstymo valdžia aistroms ar vaizdams, kliūčių nugalėjimu siekiant išsąmoninto tikslo. Kai kuriems moksleiviams vien žodžiai apie ištvermę, pareiškumą ar atkaklumą sukelia nemalonius pojūčius. Jiems valios ugdymas – tai sunkus ir nemalonus užsiėmimas (kaip mokymasis ar kitoks darbas). Kodėl taip yra? Iš tėvų ir pedagogų jie susidaro neteisingą valios sampratą, nes dažniausiai apie valią išgirsta barami už nesimokymą ar nepareiškumą. Be to, vaikams dažniausiai kalbama apie valią tik kaip apie gebėjimą užbaigti pradėtą darbą arba atsisakyti žalingo įpročio.
2. Psichologijos mokslo saulėtekyje *valia buvo laikoma pradinio žmogaus aktyvumo šaltiniu, Dievo duota energija, lemiančia žmogaus elgesio nepriklausomumą nuo aplinkos sąlygų*. Tam pritaria ir nemažai dabartinių psichologų. Kiti valią tarsi „ištirpina“ žmogaus psichikos procesuose.
3. Krikščioniškuoju požiūriu valia yra dieviškos kilmės. Ji yra Dievo sutvertos ir įkvėptos žmogui sielos svarbiausia galia. Tai tiesioginė Šventosios Dvasios dovana žmogui. Valia renkasi, priima sprendimus. Pasitelkdama žmogaus mąstymą, vaizduotę ir patyrimą.
4. Psichologijos vadovėliuose valia iki šiol buvo apibūdinama kaip aukščiausias žmogaus poelgių raidos laipsnis. Ji pasireiškia sąmoningu savo, kaip žmogaus, veiksmų reguliavimu. Valia gali aktyvinti arba slopinti žmogaus veiklą, nukreipti ją į išsąmonintą tikslą, pagrįstą konkrečiais motyvais. *Valia prasideda tikslo pasirinkimu, reiškiasi jo siekimu ir kliūčių nugalėjimu*. Žmogui pasirinkti tikslą ir numatyti jo siekimo būdus dažniausiai padeda protas ir jausmai. Galutinį jo pasiekimą lemia valia.
5. Kiekvieną valios veiksmą palaiko koks nors vaizdas, simbolis arba žodžiais išreikšta mintis. Veikiant valiai, mintis šiek tiek užbėga į priekį. Tai vadinama anticipacija. Ji ir išskiria valios veiksmus iš instinktyvių veiksmų. Kitas bendras valios veiksmų bruožas yra ketinimai, pagrįsti išsąmonintais norais ir motyvais.
6. Žmogaus norus be prievartos psichologai vadina valios laisve. Žmogus valios laisvės jausmą išgyvena savarankiškai pasirinkdamas ir savarankiškai apsisprenddamas. *Valios laisvė sukuria žmoguje vieną vertingiausių jo bruožų – atsakingumo jausmą*.
7. Siekiant tikslo, reiškiasi dvi valingos veiklos formos: teigiamoji (skatinamoji, aktyvinamoji) ir neigiamoji (slopinamoji arba sulaikomoji). Jas abi ženklina valingas apsisprendimas sąmoningai ir aiškiai ištarti „Taip“ arba „Ne“. Sąmoningas tikslo ar elgesio būdo pasirinkimas – valios krikštas, *laisvo žmogaus požymis*.
8. Aktyvinamieji valios veiksmai pasireiškia iniciatyva, ryžtingumu, veržlumu tikslo link, drąsa, pasitikėjimu. Kai vyrauja sulaikomieji veiksmai, žmogaus valią rodo principingumas, ištvermė, santūrumas ir savitvarda su aiškiu „Ne“.
9. Apie šių asmenybės ypatybių ugdymą ir valingos vaiko veiklos raidą nuo kūdikystės iki jaunuolio amžiaus, taip pat apie protiškaai atsilikusio vaiko valios ugdymą rekomenduojame paskaityti J. Laužiko knygoje „Mokinių valios ugdymo bruožai“ (1965).

10. Akcentuodamos, kad žmogaus vidinė palaima, išorinė laisvė bei laimėjimai brandos amžiuje ir gyvenimo saulėlydyje yra užmokestis už jos valią vaikystėje ir jaunystėje, išsamiau pakalbėsime *apie valios esmę* ir jos ugdymą, remdamosios humanistinė psichologija, kurioje valios sąvoka yra bazinė kategorija, t.y. remdamosios psichosintezės teorija ir praktika (Assagioli R., 1989).

Valios savybės

11. Galima išskirti 5 žmogaus valios savybes: stiprumą bei energingumą, kryptingumą, atkaklumą bei pastovumą, intensyvumą, sumanumą bei įgudimą ir geravališkumą.
12. Sunkiam darbui atlikti ar dideliems troškimams atsispirti reikia daug vidinės energijos. Kol toks elgesys yra tik atsitiktinis arba paradiškas, žmogaus valios negalima vadinti stipria. Tokia ji pasidaro tik sistemingai ja naudojantis. Žmogaus valios *energingumas* – tai sugebėjimas aktyviai ir intensyviai savo noru vykdyti priimtąjį sprendimą.
13. Reguliariai ir pakankamai ilgai kartojant veiksmus ar elgesį, atsiskleidžia vis daugiau valios energijos. Dėl to žmogus pasidaro harmoningesnis ir laisvesnis. *Atkaklumas* pasireiškia sugebėjimu įvykdyti sprendimą iki galo, nors ir būtų kliūčių.
14. Jei gausūs interesai ir įsipareigojimai išsklaido žmogaus jėgas į tūkstantį upelių, tai jo valia nepasireiškia. Reikalinga valios *koncentracija, kryptingumas*. Vykdydami daug tarp savęs konkuruojančių projektų, trukdome energijai atsiskleisti. R. Assagioli nuomone, nepakanka valios energiją nukreipti į tikslą. *Tikra valia* visada yra *sumani, įgudusi ir patyrusi*. Jos funkcija – reguliuoti mūsų aktyvumą, išmintingai vairuoti mus prie tikslo, kuris mums labai svarbus. Norėdami suvokti skirtumą tarp stiprios ir įgudusios, sumanios valios, mes galime analizuoti vairuotojo elgesį įklampus automobiliui į smėlį. Jis gali jį stumti vien fizine jėga arba gali ieškoti išeities subtiliai pasukdamas vairą ar mėgindamas kažką reikiamoje vietoje padėti po ratu.
15. Žmogui nepakanka keturių valios savybių, kurias jau paminėjome. Vien stipri koncentruota valia gali klysti ir skatinti pavojingus žmogaus veiksmus. Visa žmogaus valia pasireiškia tik tada, kai jis gyvena pagal dvasios dėsnius. Žmogus, kuris naudojami savo tvirta ir galinga valia be meilės ir užuojautos jausmo žmonėms ir sau pačiam, gali nuslopinti ir užgožti kitų valią arba pražudyti save. Įtūžę ir negailestingi žmonės provokuoja kitų žmonių žiaurumą, kuris sugrįžta į juos pačius.
16. *Žmogaus valia* – tai ne tik stipri, atkakli, kryptinga ir išmintinga, bet ir – *gera*. Gera valia – Visatoje galingiausia energija, teisingų tarpusavio santykių ir visakeriopos pažangos šaltinis. *Gera žmonių valia žadina teisingus veiksmus, didina supratingumą, pakelia į aukštesnį lygį vidinę bei išorinę harmoniją ir vienybę, palengvina mokymąsi ir darbą individualių ir socialinių ligų gydymą*. Ji stiprėja, atskleisdama savyje tokias savybes kaip kantrybė, ramybė, paprastumas, pakantumas, pagarba, meilė sau ir kitiems, užuojauta, džiaugsmingumas, kūrybiškumas, entuziazmas. Gera valia išsklaido baimę ir nerimą, sukelia atvirumą, pasitikėjimą savimi ir kitais. Jog tai tiesa, nesunku suprasti įsivaizduojant pasaulį tokiomis sąlygomis, kur dauguma rūpinasi kitų gerove, o ne savanaudiškais tikslais. Įsivaizduokime, kad mes statome šį pasaulį. Įsivaizduokime, kaip iš mūsų geros valios centro sklinda šviesa visomis kryptimis ir apšviečia visus žmones, sukeldama jiems giedros ir palaimos būseną. (824)

UŽDUOTYS**1 užduotis (1 taškas)**

Paaškind, dėl kokių priežasčių susiformavo klaidingas požiūris į valios ugdymą (1 pastraipa).

.....

.....

.....

2 užduotis (1 taškas)

Ką, tavo nuomone, teksto autorius įvardija rašydamas „Psichologijos mokslo saulėtekyje“ (2 pastraipa)?

.....

.....

.....

3 užduotis (1 taškas)

Lygindamas požiūrius į valios esmę, nurodyk koks yra žmogaus mąstymo, poelgių ir valios santykis (3, 4 pastraipos).

.....

.....

.....

4 užduotis (1 taškas)

Kokie trys valios pasireiškimo etapai minimi tekste (4 pastraipa)?

.....

.....

.....

5 užduotis (1 taškas)

Paaškind kaip anticipacija išskiria valios veiksmus iš instinktyvių veiksmų (5 pastraipa).

.....

.....

.....

6 užduotis (1 taškas)

Atsakingumo jausmas grindžiamas (6 pastraipa):

- a. norų pasirinkimo laisve;
- b. apsisprendimu be prievartos;
- c. vertingais žmogaus bruožais;
- d. savarankišku pasirinkimu ir apsisprendimu.

7 užduotis (1 taškas)

Kuo reikšmingos žmogaus elgesiui aktyvinamosios ir slopinamosios veiklos formos (7, 8 pastraipos)?

.....

.....

.....

8 užduotis (1 taškas)

Valios *energingas* apibūdinama kaip (12 pastraipa)

- a. sugebėjimas atsispirti troškimams.
- b. sistemingas valios naudojimas.
- c. intensyvus tikslo siekimas.
- d. sugebėjimas greitai priimti sprendimą.

9 užduotis (1 taškas)

Kokias reikia sudaryti sąlygas, kad valia pasireikštų (14 pastraipa)?

.....

.....

.....

10 užduotis (1 taškas)

Pagrįsk ir papildyk R. Assagioli nuomonę, kad „nepakanka valios energiją nukreipti į tikslą“ (14 pastraipa).

.....

.....

.....

11 užduotis (1 taškas)

Autorės, pateikdamos pavyzdį su automobiliu, norėjo įrodyti, kad (14 pastraipa)

- a. sudėtingose situacijose būna kelios išeitys.
- b. tikra valia išmintingai veda mus prie tikslo.
- c. stipri valia padeda sudėtingose situacijose.
- d. svarbu suvokti skirtumą tarp stiprios ir įgudusios valios.

12 užduotis (1 taškas)

Remdamasis 16 pastraipa, vienu sakiniu, apibendrintai, apibūdink gerąją žmogaus valią.

.....

.....

.....

13 užduotis (1 taškas)**Šio teksto turinio pobūdis yra**

- a. apibūdinamasis.
- b. tiriamasis.
- c. polemėnis.
- d. pasakojamasis.

14 užduotis (1 taškas)**Šio teksto parašymo tikslas:**

- a. skatinti nuolat ugdyti savo valią;
- b. nurodyti gerąsias ir blogąsias valios savybes;
- c. aptarti valios svarbą mūsų gyvenime;
- d. nurodyti valios ugdymo būdus.

15 užduotis (1 taškas)**Apibendrinamas perskaitytą tekstą trumpai apibūdink valios sąvoką.**

.....

.....

.....

CZEŚĆ II – PISANIE TEKSTU WŁASNEGO

Ta część zawiera dwa tematy sprawdzające umiejętność pisania własnego tekstu w związku z tekstem literackim zawartym w arkuszu. Wybierz jeden z nich i napisz wypracowanie. Wybrany temat podkreśl.

1 tema:

Kaimo išmirimas – trėmimo pasekmė. Aptark beprasmišką ir tragišką kaimo gyventojų iškeldinimą ir jo vaizdavimo būdą Albino Žukausko eilėraštyje *Žvikeliai*.

A, Žukauskas, *Žvikeliai*

Dabar aš, atsiklaupęs ant Žvikelių kalno, pasimelsiu
Šitam eilėraščiui – ką tik jį galvoje sudėjau, –
Nugriuvusioms troboms, sodybų pamatams, bebičiams
aviliams,

Alyvų krūmams, obelių kelmams, drevėtoms liepoms,
Kur būta kaimo (amžiną jam atilsį). Jo niekas
neatstatė

Po to, kai vokiečiai gyventojus iškeldino. Grūste
išgrūdo,

Kur akys veda, kojos neša. Pavadino tai garsiu žodžiu –
Repatrijavimu – laisvu ir savanorišku išvykimu
Iš Punsko ir Seinų kraštelio pasirašant atitinkamus
dokumentus.

Repatrijuotiems buvo leista pasiimti arklį, dvi kiaules,
Apyvokos daiktų – kiek telpa ratuose.
Pasiėmė ką išmanydami, - greitosiomis nesusigaudys, -
Kas bičių kelmą, porą dalgių, jas ištvėręs, plūgą ir
akėčias,

Močiutės – brostvą, rožančius, jaunamartės – puokštelę
rūtų,

Bernelio nuotrauką - jį patį buvo jau suvalgęs karas;
O vyrai – rankose botagą. Kas nieko neturėjo,
Išėjo įsikandęs pypkę dantyse, su duonos kepalu po
pažaste.

Kitokio turto, kas turtingas, ir turtelio – neturtingas –
Javų, avių, raguočių, kiaulių, knygų ir padargų –
pasiimt neleido.

Valstiečiai atidarė tvartus, kluonus, išvertė aruodus,
Išleido gyvulius, kad jie galėtų patys susirasti
Šiaudų, javų ir šieno prėslus, kad galėtų patys
pasišerti,

Nemirtų bado mirtimi, nes buvo snieginas,
Šaltokas kovo mėnuo. Kamaras paliko atdaras,
Kad šunys, katės ir šeškai prieitų prie kindziukų,
Dešrų, paūdrių, lašinių – nejustų stygiaus, -
Kaip nors pavasario sulauks – ten neprapuls.

Sodybas peržegnojo atbula ranka –
Sudie, šventoji tėviške, jau nepasimatysime!

Visu balsu, lyg kam numirus, verkavo ir blaškės
moterys,
O vyrų ašaros – bebalsės, drovios – ūsuose įstrigę
suledijo.
Paliko viską – namelius, sodus ir gandro lizdą.
Netrukus vėjai išpūtė ir išnešiojo pirkių šilumą,
Žmonių alsavimą, gyvybės kvapą.
Vėliau kalbėjo, kad galvijai, paukščiai, dargi šunys su
katėm
Susimetė į krūvą – į bandas ir kaimenes,
Šlaistydami po laukus, sniegynus brido
Maurodami tolyn artyn, bet savo gardose apygardose,
Iš savo vietų nesitraukė. Daug jų krito, nes nedaug
Susigodėjo, kad namie – šalinėse, aruoduose –
Gausu pašertės -
Žinia, galvijo protas.
Kažkas alksnynus iškapojo, net sodus,
Kaip pasakoja, išgabeno į Suvalkus malkoms.
Toks buvo savanoriškas Žvikelių liaudies išsikraustymas,
Priverstinai įvykdytas po to, kai vokiečiai
Sugriovė Lenkiją ir nutarė nusikratyti
Jos teritorijoj gyvenančiais lietuviais.
Sodybų niekas neatstatė, neatsėjo rūtų, nepakėlė
Nugriuvusių ant žemės svirčių. Dilgelės ir tos nuskuro.
Dykynė, dykuma. Gyvuoki, beprotybe!
Valio!

2 tema:

Veronika ir Anelja – gražiausios kaimo merginos ir dramatiškų likimų kankinės. Remdamasis ištraukomis atskleisk ir palygink Antano Vienuolio *Paskenduolė* ir Vaižganto *Nebylys* apsakymuose vaizduojamą pagrindinių veikėjų vidinę dramą

Vaižgantas, *Nebylys*

Ištraukos

Savo kaime jis nematė nė vienos, kuri nors iš tolo būtų buvusi panaši į Dėdienę. Bet per atlaidus kitame miestelyje, kada jis, jau nusilenkęs altoriui, rimtai susikaupęs, belaukė kunigo iš zakristijos išeinant, dievobaimingą jo nuotaiką sudrumstė naujų burlečių kaukšėjimas. Jis stovėjo viduryje bažnyčios prie pat tako per vidurį. Grįžtelėjo nejučiomis ir išvydo smulkiais, bet energingai tvirtais žingsneliais įsiskubinančią ant votyvos, kiek pavėlavusią, ar tik taip jam matės, labai gražią mergelę. Jos gražumą, tiesą pasakius, tesudarė mergiška pilnas veidelis ir labai sveikas, kaimiškas raudnumas, dar padidėjęs besiskubinant eiti. Plaukų buvo gelsvų, net šviesių, kaip antai sienose ir lubose pamaliavotų angelų, sujuostų mėlynais kaspinais.

Visa tai galų gale nebuvo svarbu: per didelių estetinių reikalavimų Kazys neišmanė. Jį ypatingai nustebino, kad šmėkštelėjusi mergina veidu, pečiais, visu savo stogu, net eigastim atminė – Dėdienę. Tokia pat riebulė, apskritulė, mažulė, ramiom gerom akelėm. Ir bažnyčioje laikėsi taip pat. Kai kitos kaimietės, nusilenkdamos altoriui, puolė prieš jį kaip maišai, ant viso pilvo, ant alkūnių, jį atsiklaupė gražiai, pirma atsargiai pakilojusi priešakį savo rainelės; tepalenkė galvelę, akim įsistebėjusi į išstatytą Švenčiausiąjį Sakramentą. Buvo rimta ir labai graži. Mes pasakytume – estetinga.

[...]

Anelja buvo gospadinė, ką ir besakyti. Šnervų kiemas gyte atgijo. Nušvito rūmais, prašvito langai, pabaltėjo sienos. Kūtėse kone ūmai atsirado daugiau ir linksmesnio jaunimo, padrūtėjo karvės, rados daugiau pieno, su tuo ir valgis pagerėjo.

Jaunus Šnervas ėmė lankyti visas kaimas. Bet kas bet kada pajusdavo reikalą int Šnervas ir eidavo. Net Kazimiero broliui, labai lėtam bernaičiui, ūmai susidarė apstinga jaunuolių draugė. Anelja visiems mokėjo gražiai, maloniai nusišiepti. Svečiui ir tiek buvo gana; net daugiau nei kurios vaišės. Jis grįžo gerai nusiteikęs, kažkuo dovanotas.

Va šitų dovanų ar vaišių vienas Kazys tenegaudavo. Anelja su juo buvo visados vienoda, rimta. Kasdieninis dalykas, sakysite? Kaip tik su tuo Kazys ir nesutiko: jis buvo pasiilgęs pasakos, kuri kasdienį daro nekasdieniu. O pasakos karaliūnaičia Anelja jam nė vieno karto nenusišieptė taip, kaip kitiems vyrams, nuo ko jiems širdys salo, o Kaziui pavydu šalo.

[...]

Kazimierienė nė žodeliu neužsiminė Jono, lyg jo nė būti nebūtų buvę. O betgi visiems buvo numanu, kad ji kažko pasiilgusi. Ji taip pat sulyso, išblyško. Kitiems tai rodės paprasta: moteris bus dieni tapusi; paskui pagrožės. O Kazimieras žinojo, kad jai Dievas nieko nežada; kad ji dėl ko kito taip pabjaurėjo. Atsistos, būdavo, ties stalu ir stovi, akis įrėmus pro langą Butkių dalin – ir seka, kas ten aname kieme juda, kruta, žygiuojas. Jonui pasirodant, ančiakiai jai tvinktelėdavo, daugiau nieko. Ji aiškiausiai nusimanė ir Joną tą patį pergyvenant, kaip ir jį. Ji iš tolo matė, kuo pavirto Jonas. Nejaugi tai tas pats skaistus, linksmas, nerūpestingas piršlelis, kurį pirmą kartą įsidėmėjo Kepelėse? Nebe tas, tai aišku, visai nebegražus, tai tiesa; vis dėlto jos sielai taip pat mielas, kaip ir pirma.

[...]

Išėjus gultų, Anelja ilgai ilgai klūpėjo tai visiškai patamsyje, tai angoje ant slenksčio, jei buvo mėnesiena; suko rožančių, bet ar šnibždėjo žodžius, nesigirdėjo. Irėjo gultų, kai

Kazimieras jau knarkė ar tik apsimetė miegas. Jis matė, kaip Anelja kankinasi, palikdama jam ištikima; širdingai jos gailėjos, ne sykį ašarojo patylomis ir stengėsi kuo mažiausia naudotis oficialinėmis savo teisėmis, kad nedidėtų Aneljos pasišventimas priešingai jos palinkimui.

A. Vienuolis, *Paskenduolė*

Visai kitokia buvo Veronika pirmiau. Jau treči metai tarnauja ji Šepečių sodžiuje turūtingiausia ūkininkui Kaikariui, ir per tą laiką taip ji susigyveno ir susiprato su šepetiškiais, jog kaip čia gimusi buvo.

Ir vikri gi buvo Kaikario Veronika: ar tau vakaruškose, ar tau pabarėj, ar gegužinėse, ar klojime – visur ji pirmutinė. Ir gera dainininkė buvo, ir balsą gerą turėjo. Visus kadrilius, visas polkas išeiti mokėjo, o dainelių – tai ir per dvi šienapjūtes visų neišdainuodavo.

Namie irgi tikra šeimininkė: ir prastus, ir aštuonianyčius pati įsiverti bei išsiausti mokėjo. O ruoša, anot Kaikarienės, tirpdavo jos rankose.

Bet ir veidelį gi gražų Veronika turėjo. Ir kad nebūtų ji buvusi prasta bekraitė tarnaitė, tad piršliai ir jaunikiai seniai jau būtų suvalgę tėvelio dvarelį.

Kai apsitaisys, būdavo, Veronika naujaja, jos pačios išausta rainele, gelsvas kaseles supins dvigubu vainikėliu, perriš jas raudonu kaspinėliu, padabins žaliomis rūtelėmis, prie krūtinės prisiseigs gėlės žiedelį ir apsiriš balta skarele, - tai į ją pažvelgus dievas žino kas darydavos ne vieno vaikino širdyje. Tada tai ir paties turtingojo ūkininko sūnus prašnibždėdavo: „Kad tik tėveliai leistų, tuojau vesčiau ir nepažiūrėčiau, kad ji bekraitė mergaitė“.

[...]

Nieko neatsakė Veronika, o tiktai, nuėjusi į užkrosnį, atsisėdo ant lovos ir dar labiau ėmė verkti.

Eidamas pro duris, pažvelgė į ją Anicokas ir sumišo: niekuomet dar jis nebuvo matęs Veronikos tokios gražios, tokios liūdnos ir nusiminusios; jos užverktos, plačios, pilnos ašarų akys, drėgnos blakstienos, blizgančios lėlėlės ir išbalęs veidelis su vos vos paraudusiais skruosteliais darė ją nepaprastai gražią ir įdomią. Dar kartą, sugrižęs iš priemenės ir gerdamas prie durų vandens, pažvelgė į Veroniką: mergina buvo tokia pat graži ir žavinti.

[...]

Apkabino Veronika šunį abiem rankom už kaklo, prispaudė prie savęs ir, padėjusi ant jo galvos smakrą, pravirko taip, kaip niekad dar nebuvo verkusi.

Verkė jau ne savo bėdos, ne gėdos ir ne sumušta esanti, tik verkė, kad tie visi artimi geri žmonės, visi dėdės, tetulės, draugės, lipšnūs berneliai, kuriems ji taip rūpėjo, kurie ją taip mylėjo, dabar ją taip skaudžiai išjuokė, nužemino ir kaip nenaudėlę ar kokią išgamą amžinai išstūmė iš savo tarpo. Verkė, kaltės nežinodama, verkė, dievo pamiršta ir žmonių išsižadėta, o drauge su ja verkė ir toji gedulinga mėnulio šviesa, ir paslaptina tyła, ir liūdnai po miglotus laukus mėnesienoj glūdinėjanti, it graži nuskriausta mergaitė našlaitė, Anicoko daina.

A series of horizontal dotted lines for writing, enclosed in a rectangular border.

A large rectangular area for writing, bounded by a solid vertical line on the right and a solid horizontal line at the top. The interior of this area is filled with approximately 25 horizontal dotted lines, spaced evenly down the page.

BRUDNOPIS